

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (neljäs jaosto)
17 päivänä joulukuuta 1997

Asia T-225/95

Fotini Chiou
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Henkilöstö – Sisäinen kilpailu siirtymisestä ura-alueelta C ura-alueelle B –
Valintalautakunnan päätös, jossa todetaan hakijoiden epäonnistuneen suullisessa
kokeessa – Valituksen ja kanteen vastaavuus – Miesten ja naisten tasa-arvoisen
kohtelun periaate – Syrjintäkiellon periaate – Valintalautakunnan tekemä
arviointi

Täydellinen teksti ranskan kielellä II - 1135

Aihe: Kanne, jossa kantaja vaatii kumoamaan sisäisen kilpailun
KOM/B/9/93 valintalautakunnan päätöksen, jolla kantajalle
annettiin suullisesta kokeesta vaadittua vähimmäispistemäärää
alhaisempi pistemäärä ja jolla häntä ei otettu soveltuvien hakijoiden
luetteloon.

Lopputulos: Hylkääminen.

Tuomion lyhennelmä

Vuonna 1992 kantaja, joka on komission C-ura-alueen virkamies, osallistui ura-alueelta C ura-alueelle B siirtymistä koskevaan sisäiseen kilpailuun (KOM/B/4/92). Koska hän ei saanut suullisessa kokeessa vaadittua vähimmäispistemäärää, häntä ei otettu soveltuvien hakijoiden luetteloon. Kantaja riitautti tämän kilpailun tulokset ja nosti kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, joka hylkäsi sen kokonaisuudessaan (ks. asia T-46/93, Michaël-Chiou v. komissio, tuomio 1.12.1994, Kok. H. 1994, s. II-929).

Vuonna 1993 kantaja osallistui uudelleen ura-alueelta C ura-alueelle B siirtymistä koskevaan sisäiseen kilpailuun KOM/B/9/93. Tämän kilpailun tarkoituksena oli laatia soveltuvien hakijoiden luettelo ura-alueen B palkkaryhmissä 5 ja 4 yleisissä toimistotehtävissä toimivien apulaishallintoavustajien, sihteeriasiain apulaishallintoavustajien ja teknisten apulaishallintoavustajien valvonnan alaisuudessa suorittamia toimeenpanotehtäviä varten. Valintalautakunnan puheenjohtaja oli sama kuin kilpailussa KOM/B/4/92.

Kantaja, joka sai tyydyttävän tuloksen karsintakokeessa ja kirjallisessa kokeessa, hyväksyttiin 17.10.1994 pidettyyn suulliseen kokeeseen.

Kantajalle ilmoitettiin 18.11.1994 päivätyllä kirjeellä, että koska hän ei ollut saanut suullisessa kokeessa vaadittua vähimmäispistemäärää, häntä ei otettu soveltuvien hakijoiden luetteloon.

Kantaja teki 15.2.1995 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisen valituksen päätöksestä, jolla häntä ei ollut otettu soveltuvien hakijoiden luetteloon.

Tätä valitusta täydennettiin myöhemmin kolmella lisäselvityksellä, jotka oli päivätty 5.4., 10.4. ja 5.5.1995.

Valitus tutkittiin yksiköiden välisen työryhmän kokouksessa 6.4.1995, ja asetetun määräajan päätyttyä komissio hylkäsi sen nimenomaisella päätöksellään 25.7.1995. Päätös annettiin kantajalle tiedoksi 13.9.1995.

Tutkittavaksi ottaminen

Kantaja teki hallinnollisen valituksen nimittävälle viranomaiselle sen sijaan, että hän olisi nostanut suoraan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Tällä tavoin toimiessaan kantajan on noudatettava kaikkia hänen valitsemaansa oikeussuojakeinoon liittyviä prosessuaalisia velvoitteita (26 kohta).

Viittaukset: Asia 52/85, Rihoux ym. v. komissio, 7.5.1986 (Kok. 1986, s. 1555, 11 kohta).

Yhteisöjen tuomioistuimille esitetyn kanneperusteen tutkittavaksi ottaminen edellyttää, että siihen vedotaan etukäteen oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana, jotta nimittävä viranomainen voi tuntea riittävän tarkasti kantajan riidanalaista päätöstä vastaan esittämät perusteet. Lisäksi kanneperusteeseen on vedottava itse valituksessa. Valituksen mukaista kanneperustetta voi kehittää

lisäselvitysten avulla oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana, edellyttäen, että lisäselvityksestä ilmenevä peruste perustuu samaan seikkaan kuin valituksessa esitetyt väitteet. Tämä on edellytyksenä myös sille, että kanneperusteeseen voidaan vedota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa (27–29 kohta).

Viittaukset: Asia T-57/89, Alexandrakis v. komissio, 29.3.1990 (Kok. 1990, s. II-143, 8 ja 9 kohta); asia T-58/91, Booss ja Fischer v. komissio, 3.3.1993 (Kok. 1993, s. II-147, 83 kohta) ja asia T-262/94, Baiwir v. komissio, 6.6.1996 (Kok. H. 1996, s. II-739, 40 ja 41 kohta).

Asia on kuitenkin toisin, jos kanneperuste, joka ei liity mitenkään valituksessa esitettyihin väitteisiin, esitetään ensimmäisen kerran henkilöstösääntöjen 90 artiklassa asetettujen määräaikojen päätyttyä. Tämän artiklan mukaiseen valitusmenettelyyn liittyvät ankarat määräaikaedellytykset, jotka johtuvat oikeusvarmuuden vaatimuksista ja tarpeesta välttää kaikkea syrjintää tai mielivaltaista kohtelua hallinnossa (30 kohta).

Viittaukset: Asia 276/85, Cladakis v. komissio, 4.2.1987 (Kok 1987, s. 495, 11 kohta).

Näin ollen on arvioitava kunkin sellaisen kanneperusteen osalta, jonka tutkimatta jättämisestä on esitetty, onko komissio tulkitessaan valitusta laajasti voinut tuntea riittävän tarkasti kantajan riidanalaisista päätöistä vastaan esittämät perusteet (31 kohta).

Viittaukset: Asia 133/88, Del Amo Martinez v. parlamentti, 14.3.1989 (Kok. 1989, s. 689, 11 kohta) ja em. asia Baiwir v. komissio, 42 kohta.

Aluksi on todettava kilpailuilmoituksen vastaista menettelyä koskevasta kanneperusteesta, johon kantaja vetoaa väittäessään valintalautakunnan olleen kohtuuttoman ankara ottaessaan ainoastaan 37 hakijaa soveltuvien hakijoiden luetteloon, vaikka kilpailuilmoituksen mukaan tähän luetteloon otetaan 60 parasta hakijaa, että tämän perusteen voidaan katsoa sisältyneen jo valitukseen (32 kohta).

Komissio on voinut tulkittessaan valitusta laajasti ottaa huomioon, että kantajan mielestä valintalautakunta ei ollut noudattanut kilpailuilmoituksessa asetettuja edellytyksiä. Koska tämä kanneperuste koskee niitä seikkoja, joihin valituksessa on vedottu, se voidaan ottaa tutkittavaksi (34 ja 35 kohta).

Kantajan esittämästä kanneperusteesta, jonka mukaan valintalautakunta on tehnyt ilmeisen arviointivirheen antaessaan kantajalle suullisessa kokeessa vaadittua vähimmäispistemäärää alhaisemman pistemäärän, on todettava, että kyseinen kanneperuste liittyy suoraan valituksessa esitettyihin väitteisiin, koska valituksesta ilmenee, että kantaja katsoi soveltuvansa hoitamaan ura-alueen B virkaa (36 ja 37 kohta).

Henkilöstösääntöjen 14 artiklan rikkomista ja valintalautakunnan työskentelystä vahvistettujen sääntöjen rikkomista koskevien kanneperusteiden osalta asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, etteivät kyseiset perusteet sisältyneet valitukseen (38 kohta).

Näin ollen, koska nämä kantajan esittämät perusteet eivät perustu samoihin seikkoihin kuin valituksessa esitetyt väitteet ja koska lisäselvitykset, joihin ne perusteet sisältyvät, on toimitettu henkilöstösääntöjen 90 artiklassa valituksen tekemiselle asetetun määräajan päättymisen jälkeen, nämä kanneperusteet on

jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että hallinnollinen valitus ja kanne eivät vastaa toisiaan (39 kohta).

Se, että komissio on kuitenkin voinut käsitellä näitä kanneperusteita nimenomaisessa hylkäämispäätöksessään korostamatta sitä, että ne esitetty liian myöhään, ei voi merkitä sitä, että ne olisi otettava tutkittavaksi, koska se olisi henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa vahvistetun pakottavia määräaikoja koskevan järjestelmän vastaista ja koska sillä palautettaisiin lopullisesti vanhentunut kanneoikeus (40 kohta).

Viittaukset: Asia T-130/89, B. v. komissio, 6.12.1990 (Kok. 1990, s. II-761, julkaistu lyhennelmänä); asia T-6/90, Petrilli v. komissio, 6.12.1990 (Kok. 1990, s. II-765, julkaistu lyhennelmänä) ja asia T-19/90, von Hoessle v. tilintarkastustuomioistuin, 11.7.1991 (Kok. 1991, s. II-615, 23 kohta).

Pääasia

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen loukkaamista

Tutkittaessa, onko kyseessä eriarvoinen kohtelu, on verrattava kahden sellaisen henkilöryhmän kohtelua, joiden tosiasialliset ja oikeudelliset tilanteet eivät olennaisesti poikkea toisistaan (48 kohta).

Viittaukset: Yhdistetyt asiat T-18/89 ja T-24/89, Tagaras v. yhteisöjen tuomioistuin, 7.2.1991 (Kok. 1991, s. II-53, 68 kohta).

Nyt esillä olevassa asiassa on kantajan mukaan kysymys eriarvoisesta kohtelusta siltä osin kuin ura-alueelta B ura-alueelle A siirtymistä koskevissa kilpailuissa olevat avoimet virat täytetään aina toisin kuin ura-alueelta C ura-alueelle B siirtymistä koskevissa kilpailuissa, kuten tilastot osoittavat. Kantaja väittää, että komission on perusteltava tämä ero (49 kohta).

Tätä väitettä ei kuitenkaan voida hyväksyä. Tällä tavoin vertaillut kilpailut ovat kukin erilaisia ja itsenäisiä saavutettavien tulosten kannalta. Lisäksi on selvää, että kantajan tarkoittamissa tilastoissa viitataan kilpailuihin, joissa hakijoiden ja täytettävien virkojen lukumäärä ovat olleet erilaisia ja joissa kilpailuilmoituksen yksityiskohdat ja valintalautakunnan kokoonpano ovat olleet erilaisia. Lisäksi kysymys on eri ura-alueista (B ja C) eikä kahdesta samanarvoisesta tehtävästä (50 kohta).

Näin ollen kantajan eriarvoisen kohtelun osoittamiseksi esittämissä tosiasiallisissa ja oikeudellisissa tilanteissa on olennaisia eroja (51 kohta).

Toinen kanneperuste, joka koskee syrjäntäkiellon periaatteen loukkaamista kilpailun hakijoiden välillä

Vaikka virkamies ei voikaan valintalautakunnan päätöstä vastaan nostetun kanteen tueksi vedota kilpailuilmoituksen lainvastaisuutta koskeviin kanneperusteisiin, jos hän ei ole vedonnut ajoissa niihin kilpailuilmoituksen kohtiin, joita hän pitää itselleen epäedullisina, kilpailun hakijalta ei kuitenkaan voida evätä oikeutta kiistää kaikilta osin, kilpailuilmoituksessa määritetyt seikat mukaan lukien, tässä kilpailuilmoituksessa asetettujen edellytysten toimeenpanemiseksi hänen osaltaan tehdyn yksittäispäätöksen oikeellisuutta, mikäli ainoastaan tämä päätös määrittää

kantajan oikeudellisen aseman ja kantaja voi sen perusteella varmuudella tietää, miten ja miltä osin asia koskee hänen erityisiä etujaan (62 kohta).

Viittaukset: Asia T-132/89, Gallone v. neuvosto, 16.10.1990 (Kok. 1990, s. II-549, 20 kohta) ja asia T-60/92, Noonan v. komissio, 16.9.1993 (Kok. 1993, s. II-911, 21 ja 23 kohta).

Kanneperusteen osa, joka koskee kilpailuilmoituksen johdannon kohtaa, jonka mukaan valintalautakunnan on suullisessa kokeessa tutkittava ”pikemminkin hakijoiden kykyä sopeutua uusiin, ylemmäntasoisiiin tehtäviin kuin teoreettisten tietojen tasoa”, on jätettävä tutkimatta, koska kantaja ei ole vedonnut kyseiseen kilpailuilmoitukseen asetetussa määräajassa (63 kohta).

Sitä vastoin kanneperusteen toisesta osasta on todettava, että kantaja on tuskin voinut tietää, miten asia koskisi hänen etujaan ennen kuin on ilmennyt, ettei yksikään kirjallisessa kokeessa käsiteltävä asiakirja vastaa hänen erityistä kokemustaan. Kilpailuilmoituksen yleisissä määräyksissä ei suljeta pois mahdollisuutta, että asiakirjaan ja erityisesti hallinnolliseksi nimettyyn asiakirjaan sisältyy sihteerialaan liittyviä seikkoja. Näin ollen kantaja on vasta sillä hetkellä, kun hänen on pitänyt valita käsiteltävä asiakirja, voinut varmuudella tietää, miten ja miltä osin asia koskee hänen erityisiä etujaan. Tämän vuoksi kanneperusteen tämä osa on otettava tutkittavaksi (64 kohta).

Kantajan väitettä ei kuitenkaan voida hyväksyä. Henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan mukaista yhdenvertaisen kohtelun periaatetta loukataan, jos kahta henkilöryhmää, joiden tosiasialliset ja oikeudelliset tilanteet eivät olennaisesti poikkea toisistaan, kohdellaan eri tavalla (65 ja 66 kohta).

Viittaukset: Em. asia Tagaras v. yhteisöjen tuomioistuin, 68 kohta.

Ilman että olisi tarpeen tutkia, onko kantaja tulkinnut kilpailuilmoitusta oikein siten, että sen mukaan kirjallisessa ja suullisessa kokeessa on käsiteltävä samoja aiheita, riittää kun todetaan, että kirjallisissa kokeissa menestynyt kantaja ei ole näyttänyt millään tavoin, että hänelle esitetyt suulliset kysymykset koskisivat aiheita, jotka poikkeavat hänen ammattikokemuksensa piiriin kuuluvista aiheista (68 kohta).

Kun otetaan huomioon nimittävän viranomaisen laaja harkintavalta sen määrittäessä täytettävien virkojen hoitamisessa tarvittavia taitoja ja päättäessä niiden osalta yksikön edun mukaisesti kilpailun edellytyksistä ja järjestämistä koskevista yksityiskohdista, pelkästään sihteerialaa koskevan vaihtoehdon puuttuminen kirjallisessa kokeessa ei ole eriarvoista kohtelua (69 kohta).

Viittaukset: Em. asia Gallone v. neuvosto, 27 kohta.

Kolmas kanneperuste, joka koskee henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 5 artiklan viidennen luetelmakohdan rikkomista

Kilpailuilmoituksen mukaan ”valintalautakunta laatii soveltuvien hakijoiden luettelon, johon otetaan enintään 60 kokeissa a), b) ja c) korkeimmat yhteispistemäärät saanutta hakijaa”. Näin ollen, koska valintalautakunta on sidottu kilpailuilmoituksen sanamuotoon, sillä ei ollut oikeutta laatia luetteloa, jossa olisi yli 60 hakijaa (81 kohta).

Viittaukset: Asia T-158/89, van Hecken v. TSK, 28.11.1991 (Kok. 1991, s. II-1341, 23 kohta).

Henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 5 artiklan viidennen luetelmakohdan osalta on todettava, että vaikka siinä määrätäänkin, että valintalautakunnan laatimassa soveltuvien hakijoiden luettelossa on mahdollisuuksien mukaan oltava kaksi kertaa niin paljon hakijoita kuin kilpailussa on avoimia virkoja, se on kuitenkin ainoastaan valintalautakunnalle annettu suositus nimittävän viranomaisen päätösten helpottamiseksi, eikä sillä siten voida antaa valintalautakunnalle lupaa ylittää kilpailuilmoituksessa asetettuja rajoja (82 kohta).

Viittaukset: Asia 122/77, Agneessens ym. v. komissio, 26.10.1978 (Kok. 1978, s. 2085, 22 kohta).

Neljäs kanneperuste, joka koskee kilpailuilmoituksen vastaista menettelyä

Kilpailuilmoituksen sanamuodosta, jonka mukaan valintalautakunta laatii soveltuvien hakijoiden luettelon, johon otetaan enintään 60 kokeissa a), b) ja c) korkeimmat yhteispistemäärät saanutta hakijaa, ilmenee, että valintalautakunta on voinut laillisesti laatia soveltuvien hakijoiden luettelon, jossa on alle 60 hakijaa (87 kohta).

Viittaukset: Em. asia Michaël-Chiou v. komissio.

Se, että valintalautakunta on katsonut, että ainoastaan 37 hakijaa oli saanut kilpailun eri kokeissa vaaditun vähimmäispistemäärän, ei voi osoittaa, että valintalautakunta olisi ollut kohtuuttoman ankara (88 kohta).

Viides kanneperuste, joka koskee ilmeistä arviointivirhettä sen osalta, soveltuuko kantaja hoitamaan ura-alueen B virkaa

Valintalautakunnalla on laaja harkintavalta, ja yhteisöjen tuomioistuimet voivat tutkia sen arvioita koskevien ratkaisujen oikeellisuutta ainoastaan, jos valintalautakunnan työskentelyä koskevia sääntöjä on rikottu (93 kohta).

Viittaukset: Yhdistetyt asiat T-17/90, T-28/91 ja T-17/92, Camara Allosio ym. v. komissio, 15.7.1993 (Kok. 1993, s. II-841, 90 kohta); asia T-6/93, Pérez Jiménez v. komissio, 15.6.1994 (Kok. H. 1994, s. II-497, 42 kohta) ja em. asia Michaël-Chiou v. komissio, 48 kohta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiana ei siten ole tarkastaa valintalautakunnan tekemää arviota siitä, soveltuuko hakija hoitamaan ura-alueen B virkaa (94 kohta).

Riippumatta siitä, millaisiksi kantajan ansiot arvioidaan, näillä ansioilla ei voida osoittaa, että arvioitaessa kantajan suoritusta suullisen kokeen aikana olisi tehty ilmeinen arviointivirhe, varsinkin kun kyse on kokeisiin eikä todistuksiin perustuvasta kilpailusta (95 kohta).

Viittaukset: Asia T-125/95, Belhanbel v. komissio, 15.2.1996 (Kok. H. 1996, s. II-115, 33 kohta).

Edellä esitetystä ilmenee, että kantajan muilla kuin riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevilla vaatimuksilla ja erityisesti tietyillä tietojen saantia ja asiakirjojen esittämistä koskevilla vaatimuksilla ei ole kohdetta (97 kohta).

Ratkaisu:

Kanne hylätään.